

PBM: hoofdbescherming

Inleiding

In de bouwnijverheid kan een werknemer gewond raken aan zijn hoofd door:

- vallende, omvallende of wegschietende voorwerpen;
- chemicaliën;
- stoten van het hoofd.
- Het is daarom belangrijk dat het hoofd goed beschermd is.

Wat zegt de wet

De werkgever moet een veiligheidshelm ter beschikking stellen, ervoor zorgen dat de helm wordt gedragen en dat deze in een goede staat verkeert. De werknemer is verplicht de helm te dragen. Iedere helm moet het CE-keurmerk bevatten. In iedere helm moeten volgens NEN-EN 397 de volgende gegevens onuitwisbaar in de helmklep zijn aangebracht:

- Het materiaal waarvan de helmschaal is gemaakt.
- De productiedatum van de helm. Die is te herkennen aan een cirkel waarin de maanden en het jaar zijn aangegeven. In de gebruiksaanwijzing moet de uiterste gebruikstermijn zijn aangegeven. Aan de hand hiervan kan worden nagegaan of de helm aan vervanging toe is.
- De maataanduiding.
- De naam van de fabrikant.
- De modelbenaming.

Welke soorten helmen zijn er?

Voor verschillende soorten werkzaamheden zijn er verschillende soorten helmen:

- gewone veiligheidshelm voor situaties waarin voorwerpen op het hoofd kunnen vallen, voorwerpen kunnen omvallen of kunnen wegvliegen of waarin het hoofd kan worden gestoten;
- veiligheidshelm met gootje voor situaties waarin wordt gewerkt onder leidingen die chemicaliën kunnen lekken;
- veiligheidshelm met verlengde achterkant voor situaties waarin veel naar beneden moet worden gekeken;
- veiligheidshelm met verkorte klep voor situaties waarin veel naar boven moet worden gekeken;
- veiligheidshelm in combinatie met gelaatsbescherming voor situaties waarbij de kans aanwezig is dat er iets in het gezicht spat;
- veiligheidshelm in combinatie met gehoorbescherming voor situaties waarin het dragen van een helm én gehoorbescherming verplicht is.

Klik op een soort helm voor meer informatie.

Gebruiksduur en eigenschappen

Hoe lang een helm kan worden gebruikt, hangt af van het materiaal waarvan de helm is gemaakt. Daarnaast wordt dit beïnvloed door diverse factoren zoals klimatologische omstandigheden, de inwerking van UV-straling en aantasting door chemicaliën en temperatuur. Zie onderstaande tabel voor de eigenschappen van verschillende helmen.

Materiaal	Chemicaliën bestendig	Bestand tegen hoge temperaturen	Vervangen na ...jaar
Textiel-versterkt fenolhars	+	+	10
Glasvezel versterkte polyester	+	+	10
Polycarbonaat	o	-	5*
Polyamide	o	-	5*
ABS (Acrylnitril Butadien Styreen)	o	-	5*
Polyetheen	+	-	3*/**
<i>+ geschikt, o minder geschikt, - ongeschikt</i>			

- * de vervangingstermijn geldt ook voor het binnenwerk
- ** er moet rekening mee worden gehouden dat een polyetheen helm al maximaal 12 maanden is opgeslagen bij de fabrikant/leverancier

Gewone veiligheidshelm

Wanneer: Bedoeld voor situaties waarin voorwerpen op het hoofd kunnen vallen, voorwerpen kunnen omvallen of kunnen wegschieten of waarin het hoofd kan worden gestoten.

Let op: Na een val of stoot moet een helm worden vervangen ook al is er geen schade zichtbaar.

Een helm mag niet lang in de zon liggen omdat dit het verouderingsproces versnelt.

Een helm mag niet worden beplakt met stickers omdat lijm het verouderingsproces versnelt.

Aandachtspunten bij aanschaf

U kunt het beste kiezen voor een **gewone veiligheidshelm** met:

- een goede pasvorm;
- een traploos verstelbare hoofdband van elastisch textiel of voorzien van linnen met leer bekleed;
- een hoofdband die breed genoeg is en verticaal en horizontaal direct tegen het hoofd ligt;
- een binnenwerk waarin een zweetband aanwezig is;
- een kinriem die de oren niet afdekt en het dragen van andere persoonlijke beschermingsmiddelen niet belemmert;
- de mogelijkheid een wintermuts eronder aan te brengen. De wintermuts is achter het binnenwerk te bevestigen en is voorzien van afritsbare oren en een nekbeschermer;
- de mogelijkheid een winterband om de rand van de helm aan te brengen.

Veiligheidshelm met gootje

Wanneer: Bestemd voor het werken met chemicaliën of het werken op plekken waar chemicaliën op uw hoofd kunnen komen.

Let op: Na een val of stoot moet een helm worden vervangen, ook al is er geen schade zichtbaar.

Een helm mag niet lang in de zon liggen omdat dit het verouderingsproces versnelt.

Een helm mag niet worden beplakt met stickers omdat lijm het verouderingsproces versnelt. De helm moet voldoen aan NEN-EN 397.

Aandachtspunten bij aanschaf

U kunt het beste kiezen voor een **veiligheidshelm met gootje** met:

- een goede pasvorm;
- een traploos verstelbare hoofdband van elastisch textiel of voorzien van linnen met leer bekleed;
- een hoofdband die breed genoeg is en verticaal en horizontaal direct tegen het hoofd ligt;
- een binnenwerk waarin een zweetband aanwezig is;
- een kinriem die de oren niet afdekt en het dragen van andere persoonlijke beschermingsmiddelen niet belemmert;
- de mogelijkheid een wintermuts eronder aan te brengen. De wintermuts is achter het binnenwerk te bevestigen en is voorzien van afritsbare oren en een nekbeschermer;
- de mogelijkheid een winterband om de rand van de helm aan te brengen;
- afdekbare ventilatieopeningen;
- een chemicaliënbestendig binnenwerk.

Veiligheidshelm met verlengde achterkant

Wanneer: Bestemd voor mensen die veel gebukt werken en die dus meer kans hebben door vallende voorwerpen te worden geraakt op hun achterhoofd en nek dan boven op hun hoofd. Deze helm biedt volledige achterhoofdbescherming.

Let op: Na een val of stoot moet een helm worden vervangen, ook al is er geen schade zichtbaar.

Een helm mag niet lang in de zon liggen omdat dit het verouderingsproces versnelt.

Een helm mag niet worden beplakt met stickers omdat lijm het verouderingsproces versnelt. Als u een veiligheidshelm moet dragen, moet deze voldoen aan NEN-EN 397.

Nadeel: Het is met deze helm lastiger om omhoog te kijken.

Aandachtspunten bij aanschaf

U kunt het beste kiezen voor een **veiligheidshelm met verlengde achterkant** met:

- een goede pasvorm;
- een traploos verstelbare hoofdband van elastisch textiel of voorzien van linnen met leer bekleed;
- een hoofdband die breed genoeg is en verticaal en horizontaal direct tegen het hoofd ligt;

- een binnenwerk waarin een zweetband aanwezig is;
- een kinriem die de oren niet afdekt en het dragen van andere persoonlijke beschermingsmiddelen niet belemmert;
- de mogelijkheid een wintermuts eronder aan te brengen. De wintermuts is achter het binnenwerk te bevestigen en is voorzien van afritsbare oren en een nekbeschermer;
- de mogelijkheid een winterband om de rand van de helm aan te brengen.

Veiligheidshelm met verkorte klep

Wanneer: Bestemd voor werkzaamheden waarbij veel omhoog moet worden gekeken. Doordat de klep korter is, wordt het zicht naar boven aanzienlijk vergroot.

Let op: Na een val of stoot moet een helm worden vervangen ook al is er geen schade zichtbaar.

Een helm mag niet lang in de zon liggen omdat dit het verouderingsproces versnelt. Een helm mag niet worden beplakt met stickers omdat lijm het verouderingsproces versnelt. Als u een veiligheidshelm moet dragen, moet deze voldoen aan NEN-EN 397.

Aandachtspunten bij aanschaf

U kunt het beste kiezen voor een **veiligheidshelm met verkorte klep** met:

- een goede pasvorm;
- een traploos verstelbare hoofdband van elastisch textiel of voorzien van linnen met leer bekleed;
- een hoofdband die breed genoeg is en verticaal en horizontaal direct tegen het hoofd ligt;
- een binnenwerk waarin een zweetband aanwezig is;
- een kinriem die de oren niet afdekt en het dragen van andere persoonlijke beschermingsmiddelen niet belemmert;
- de mogelijkheid een wintermuts eronder aan te brengen. De wintermuts is achter het binnenwerk te bevestigen en is voorzien van afritsbare oren en een nekbeschermer;
- de mogelijkheid een winterband om de rand van de helm aan te brengen.

Veiligheidshelm in combinatie met gelaatsbescherming

Wanneer: Situaties waarin er met een veiligheidshelm moet worden gewerkt in combinatie met een gelaatscherm.

Let op: Na een val of stoot moet een helm worden vervangen ook al is er geen schade zichtbaar.

Een helm mag niet lang in de zon liggen omdat dit het verouderingsproces versnelt. Een helm mag niet worden beplakt met stickers omdat lijm het verouderingsproces versnelt. Als u een veiligheidshelm moet dragen, moet deze voldoen aan NEN-EN 397.

Aandachtspunten bij aanschaf

U kunt het beste kiezen voor een **veiligheidshelm in combinatie met gelaatsbescherming** met:

- een goede pasvorm;
- een traploos verstelbare hoofdband van elastische textiel of voorzien van linnen met leer bekleed;
- een hoofdband die breed genoeg is en verticaal en horizontaal direct tegen het hoofd ligt;
- een binnenwerk waarin een zweetband aanwezig is;
- een kinriem die de oren niet afdekt en het dragen van andere persoonlijke beschermingsmiddelen niet belemmert;
- de mogelijkheid een wintermuts eronder aan te brengen. De wintermuts is achter het binnenwerk te bevestigen en is voorzien van afritsbare oren en een nekbeschermer;
- de mogelijkheid een winterband om de rand van de helm aan te brengen.

Veiligheidshelm in combinatie met gehoorbescherming

Wanneer: Voor situaties waarin een helm met gehoorbescherming moet worden gedragen. Aan deze helm kunnen oorkappen worden bevestigd.

Let op: Als er altijd moet worden gewerkt met een helm en gehoorbescherming, kunt u beter kiezen voor otoplastieken.

Na een val of stoot moet een helm worden vervangen ook al is er geen schade zichtbaar.

Een helm mag niet lang in de zon liggen omdat dit het verouderingsproces versnelt.

Een helm mag niet worden beplakt met stickers omdat lijm het verouderingsproces versnelt. Als u een veiligheidshelm moet dragen, moet deze voldoen aan NEN-EN 397.

Aandachtspunten bij aanschaf

U kunt het beste kiezen voor een **veiligheidshelm in combinatie met gehoorbescherming** met:

- een goede pasvorm;
- een traploos verstelbare hoofdband van elastische textiel of voorzien van linnen met leer bekleed;
- een hoofdband die breed genoeg is en verticaal en horizontaal direct tegen het hoofd ligt;
- een binnenwerk waarin een zweetband aanwezig is;
- een kinriem die de oren niet afdekt en het dragen van andere persoonlijke beschermingsmiddelen niet belemmert;
- de mogelijkheid een wintermuts eronder aan te brengen. De wintermuts is achter het binnenwerk te bevestigen en is voorzien van afritsbare oren en een nekbeschermer
- de mogelijkheid een winterband om de rand van de helm aan te brengen;